

พระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

มนัญญา ภูแก้ว
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

หากจะกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่มีมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันแล้ว ปัญหาหนึ่งที่จะต้องมีการกล่าวถึงอย่างแน่นอน นั่นคือ **ปัญหาการค้าประเวณี** ซึ่งจากหลักฐานพบว่า การค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นได้มีมานานมากแล้ว และสำหรับในปัจจุบันปัญหานี้ถือได้ว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและกำลังแพร่ขยายเป็นวงกว้าง นั้นเพราะอาจด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยสิ่งเร้าและสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ โดยเฉพาะการแสดงออกผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร โฆษณา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่ใช้แรงดึงดูดทางเพศเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความน่าสนใจทั้งสิ้น ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในเรื่องของวัตถุนิยม ส่งผลทำให้คนในสังคมโดยเฉพาะเด็กนักเรียน - นักศึกษาจำนวนไม่น้อยหันไปให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอก ทั้งในเรื่องของรูปลักษณ์หน้าตา เครื่องแต่งกาย รวมถึงเครื่องใช้เครื่องประดับต่าง ๆ จนทำให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ต้องหาช่องทางหาเงินมาเพื่อใช้ซื้อหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเองและเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งบางคนหาทางออกโดยการหางานพิเศษทำควบคู่ไปกับการเรียน บ้างก็เป็นงานที่สุจริตแต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ายังคงมีกลุ่มนักเรียน - นักศึกษาส่วนหนึ่งที่มีความต้องการหารายได้ให้ได้จำนวนมาก ๆ โดยการใช้จ่ายร่างกายของตน แลกกับเงินหรือการเข้าสู่วงจร “การค้าประเวณี” นั่นเอง

สำหรับในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นหากจะกล่าวไปแล้วสามารถแบ่งได้เป็น ๓ รูปแบบ คือ ระบบห้ามการค้าประเวณี ระบบยกเลิกการค้าประเวณี และระบบการจดทะเบียน เดิมประเทศไทยใช้ระบบการอนุญาตให้ค้าประเวณีได้แต่ต่อมาได้นำระบบยกเลิกการค้าประเวณีมาใช้และได้ใช้มาจนกระทั่งปัจจุบัน^๑ โดยปัจจุบันมีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีหลายฉบับ ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งล้วนแต่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมและสามารถใช้ดำเนินคดีทั้งทางอาญาและการริบทรัพย์สินของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีได้เป็นอย่างดี เช่น การเป็นธุระจัดหาบุคคลไปเพื่อการค้าประเวณีหรือเพื่อการอนาจาร ความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ ความผิดฐานเป็นเจ้าของหรือผู้จัดการสถานค้าประเวณี และความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก เป็นต้น แต่แม้จะมีกฎหมายที่ครอบคลุมเพียงใด การค้าประเวณีก็ยังมีได้หมดหรือลดลง

^๑ สมเจตน์ พยัคฆฤทธิ์, “การค้าประเวณีในประเทศไทย,”

ปัญหาการค้าประเวณีจึงนับได้ว่าเป็นปัญหาที่ควรให้ความตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง เนื่องจากปัญหาดังกล่าวยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย และจากที่ผ่านมาเราจะเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกรัฐบาลต่างได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด แต่การแก้ปัญหานั้นอาจยังไม่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอ ประกอบกับยังมีกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่อาศัยช่องโหว่ทางกฎหมายในการลักลอบค้าประเวณีอยู่ จึงยังทำให้ปัญหานี้คงเป็นปัญหาเรื้อรังที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด ดังนั้น หากต้องการให้ปัญหาดังกล่าวลดน้อยลงหรือหมดไปจากประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหานี้

การค้าประเวณีในประเทศไทย

การค้าประเวณีถือได้ว่าเป็นอาชีพที่เก่าแก่ที่สุดอาชีพหนึ่งของโลก เชื่อกันว่าเริ่มต้นขึ้นในโสเภณีเกิดขึ้นจากพิธีกรรมทางศาสนาของคนบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในช่วงศตวรรษที่ ๕ ก่อนคริสตกาลและแพร่หลายไปในหลาย ๆ สังคมสืบต่อมา ทั้งในสมัยกรีก โรมัน และอินเดีย แม้แต่ในสมัยพุทธกาลก็ปรากฏหลักฐานว่ามีโสเภณีอยู่ในส่วนของประเทศไทยนั้นมีหลักฐานยืนยันเกี่ยวกับการค้าประเวณีว่ามีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาแล้ว โดยในสมัยอยุธยานั้นมีย่านโสเภณีนี้ที่เรียกกันว่า “สำเพ็ง” โดยผู้เป็นเจ้าของสำนักโสเภณีต้องเสียภาษีแก่เจ้าภาษี ซึ่งหญิงโสเภณีในสมัยนี้จะเป็นหญิงทาสที่นายทาสขายต่อมา นอกจากนั้นยังมีหญิงที่ถูกบิดาและสามีขายเป็นทาสรวมอยู่ด้วย ต่อมาในระยะหลังสนธิสัญญาเบาริ่ง ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองและมีการเข้ามาของคนจีน ประกอบกับมีการเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงทำให้เกิดคนยากจนจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการซื้อขายหญิงและมีผู้สมัครใจมาเป็นโสเภณีเพิ่มมากขึ้นพร้อมกับการขยายตัวไปในเมืองต่าง ๆ ทำให้ต้องมีการออกพระราชบัญญัติภาษีบำรุงถนนขึ้นในสมัยนั้น ซึ่งมีการเรียกเก็บภาษีจากเจ้าสำนักโสเภณีและตัวโสเภณี แต่ต่อมาได้มีการยกเลิกกฎหมายดังกล่าวและออกพระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. ๑๒๗ ขึ้นใช้บังคับแทน ทั้งนี้เพื่อให้รัฐควบคุมกิจการโสเภณีและเก็บเงินภาษีเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงได้ยกเลิกกฎหมายดังกล่าว และได้มีการตราพระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ขึ้นใช้บังคับแทน ทำให้การค้าประเวณีในประเทศไทยเป็นสิ่งผิดกฎหมายนับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา จากนั้นในยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันสถานที่ค้าประเวณีก็มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในสำนักค้าประเวณีอีกต่อไป แต่กลับได้ขยายออกไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โรงน้ำชา ไนต์คลับ ออบ ออบ นวด ร้านตัดผม รวมถึงทางอินเทอร์เน็ต^๒ และดูท่าว่าธุรกิจดังกล่าวกำลังเกิดการเติบโตขึ้นอย่างทวีคูณอีกด้วย ประกอบกับจากรายงานของสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ที่ได้ระบุว่าประเทศไทยเป็นแหล่งการค้าผู้หญิงและเด็กเพื่อการประเวณีที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งในระดับนานาชาติ ในฐานะ “เมืองหลวงแห่งเซ็กซ์” ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และอัตลักษณ์อันดีงามของประเทศไทย ยิ่งไปกว่านั้นรายงานดังกล่าวยังระบุว่าประเทศไทยยังเป็น

^๒ “ย้อนรอยตำนานโสเภณี อาชีพตึกดำบรรพ์,” <https://news.mthai.com/news-clips/447678.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑)

ประเทศที่เอื้อต่อการผลิตทรัพยากรบุคคลเข้าสู่ธุรกิจการค้าประเพณีรายใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรบุคคลในกลุ่มผู้หญิงที่มาจากประเทศในแถบภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงอีกด้วย ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่ง มาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เอื้อให้ประเทศไทยเป็นได้ทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง ของกระบวนการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งกลุ่มผู้หญิงและเด็กหญิงส่วนใหญ่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน และได้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์มีการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในอุตสาหกรรม การค้าประเพณีในประเทศไทย^๓ ทั้งนี้แม้ประเทศไทยจะมีกฎหมายกำหนดให้การค้าประเพณีเป็น สิ่งผิดกฎหมายแล้วก็ตาม แต่ในปัจจุบันธุรกิจเพศพาณิชย์กลับเติบโตและขยายตัวเป็นวงกว้างมาก ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้วกลไกของอุปสงค์และอุปทานในตลาดการค้าทางเพศยังมีส่วนสนับสนุนให้เกิด การท่องเที่ยวเพื่อการซื้อบริการทางเพศและเกิดการหลั่งไหลเข้าสู่ธุรกิจการค้าประเพณีของหญิง จากประเทศในแถบภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงทั้งที่สมัครใจและถูกล่อลวง จึงยังเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิด การขยายตัวของธุรกิจค้าประเพณีในประเทศไทย และที่เลวร้ายที่สุดคือเกิดการส่งเสริมขบวนการค้า มนุษย์ในรูปแบบการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศให้เติบโตขึ้นในประเทศไทยอีกด้วย

รูปแบบการค้าประเพณีในปัจจุบัน

๑. กระบวนการเข้าเป็นผู้ค้าประเพณี

การเข้าเป็นผู้ค้าประเพณีของหญิงหรือชายแล้วแต่กรณีเกิดขึ้นจากหลายรูปแบบ อาจแบ่งได้ ตามลักษณะของความสมัครใจได้ดังนี้

๑.๑ การเข้าเป็นผู้ค้าประเพณีโดยสมัครใจ เกิดขึ้นจากหลายรูปแบบ ได้แก่

(๑) การเข้าเป็นผู้ค้าประเพณีด้วยตนเอง ปัจจุบันมีหญิงและชายจำนวนมากสมัครใจ เป็นผู้ค้าประเพณีด้วยตนเอง ผู้ค้าประเพณีเหล่านี้อาจสมัครเข้าทำงานในสถานบริการที่มีการ ค้าประเพณี เช่น เป็นพนักงานในร้านคาราโอเกะแล้วอาศัยโอกาสนี้ค้าประเพณีกับแขกที่เข้ามาเที่ยว หรือเป็นพนักงานประจำหรือเป็นพนักงานที่ทำเป็นอาชีพเสริม (Side Line) ในสถานบริการ ออบ อบ นวด เป็นต้น เพราะเห็นว่าเป็นงานที่มีรายได้ดี โดยการเข้าเป็นผู้ค้าประเพณีในรูปแบบนี้ กำลังทวีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ในสังคมไทย

(๒) การชักนำมาเพื่อค้าประเพณีภายในประเทศโดยผ่านนายหน้า ส่วนใหญ่เกิดขึ้น จากการมีนายหน้าทำหน้าที่จัดหาหญิงสาวจากชนบทให้เข้ามาทำงานในสถานค้าประเพณี โดยนายหน้าจะได้รับค่าตอบแทนจากสถานค้าประเพณีเมื่อนำหญิงสาวไปส่งให้ นายหน้าเหล่านี้ ส่วนใหญ่มักเป็นหญิงผู้ค้าประเพณีผู้ที่ทำงานในสถานค้าประเพณีหรือญาติพี่น้องของบุคคลเหล่านั้นเอง นายหน้ามักชักจูงให้หญิงที่มีภูมิลำเนาเดียวกับตนเข้ามาทำงานค้าประเพณีในช่วงที่นายหน้าเหล่านั้น กลับไปที่ภูมิลำเนาของตน

^๓ สมาคมรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, การค้าประเพณีหญิงจากประเทศในแถบ อนุภูมิภาคกลุ่ม แม่น้ำโขงในประเทศไทย, (กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๘)

๑.๒ การเข้าเป็นผู้ค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ เกิดขึ้นหลายรูปแบบ ได้แก่

(๑) การหลอกลวงหรือบังคับให้มาค้าประเวณี เกิดขึ้นจากหลายวิธีการ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับครอบครัวที่อยู่ในชนบทที่มีฐานะยากจน เป็นช่องทำให้นายหน้าค้าหญิงและเด็กเข้ามาหลอกลวงชักชวนให้ไปทำงานในร้านอาหารหรือสถานบริการต่าง ๆ โดยนำรายได้จากการทำงานเป็นเครื่องล่อใจ แต่เมื่อมาถึงร้านอาหารหรือสถานบริการเหล่านั้นแล้วกลับถูกบังคับให้ค้าประเวณี หากขัดขืนจะถูกทำร้าย ข่มขู่ และบางกรณีอาจเป็นการลักพาตัวหญิงหรือเด็กมาเพื่อค้าประเวณีอีกด้วย

(๒) การซื้อตัวมาจากบิดามารดาหรือญาติพี่น้อง กรณีเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเด็กหญิงและเด็กชายในชนบทที่มีฐานะยากจน โดยเฉพาะในสังคมหรือครอบครัวที่มีทัศนคติว่าการค้าประเวณีไม่ใช่สิ่งผิด นายหน้าผู้จัดหาบุคคลไปค้าประเวณีซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ค้าประเวณีหรือผู้ทำงานในสถานค้าประเวณีที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนนั้น ๆ จะติดต่อชักชวนให้บิดามารดาหรือญาติพี่น้องของเด็กแล้วแต่กรณีส่งบุตรหลานไปค้าประเวณีหรือหลอกว่าจะให้ไปทำงานร่วมกับตน โดยมีค่าตอบแทนให้แก่บิดามารดาหรือญาติพี่น้องของเด็กเหล่านั้น ส่วนเด็กเองก็อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถขัดขืนคำสั่งหรือคำขอร้องของบิดามารดาหรือญาติพี่น้องได้ และเห็นว่าเป็นเรื่องของ การแสดงความกตัญญูหรือตอบแทนบุญคุณ

รูปแบบการค้าประเวณีในประเทศไทยในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ เช่น

- สถานอาบ อบ นวด ซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศโดยตรง โดยผู้ชายบริการจะมานั่งรอในสถานบริการและรอให้ลูกค้ามาเลือก โดยสถานบริการจะจัดห้องรับรองไว้รองรับสถานบริการอาบ อบ นวด นี้ปัจจุบันจะพบเห็นโดยแพร่หลายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
- ซ่องโสเภณี จะมีลักษณะคล้ายกับสถานอาบ อบ นวด แต่ไม่เปิดใจแจ้ง เพราะเป็นธุรกิจผิดกฎหมาย ซ่องบางแห่งอาจลักลอบเปิดโดยใช้ธุรกิจนวดแผนโบราณหรือสปาบังหน้า
- การโทรเรียก ลูกค้าจะติดต่อผ่านทางนายหน้าเพื่อเรียกมาใช้บริการในที่พักของลูกค้าหรือทางโรงแรมที่เตรียมไว้ บางครั้งนายหน้าอาจใช้คำเรียกเป็นอย่างอื่นเพื่อปิดบังการค้าประเวณี เช่น จัดหาพริตตี้ จัดหานางแบบ เป็นต้น
- การซื้อบริการทางเพศผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ใต้ดิน ซึ่งมักเป็นในรูปแบบการโฆษณาแอบแฝง
- การซื้อชายบริการทางเพศแบบซื้อเหมาระยะยาว เช่น ๑ สัปดาห์หรือ ๑ เดือนขึ้นไป โดยช่วงระยะเวลาขึ้นอยู่กับตกลงกัน บางครั้งเรียกการซื้อแบบนี้ว่า “การผูกปิ่นโต”
- การค้าประเวณีแบบแอบแฝง เช่น บางสถานที่เปิดเป็นสถานบันเทิง คาเฟ่ ร้านตัดผม แต่กลับมีการเปิดบริการทางเพศแอบแฝงเพิ่มเติมให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการด้วย^๔

^๔ พงษ์ธร สำราญ, “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานบริการอาบ อบ นวด,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ๒๕๔๙) ๑๕-๑๗

การค้าประเวณีในต่างประเทศ

สำหรับในหลายประเทศแล้ว การซื้อขายบริการทางเพศหรือการค้าประเวณีนั้นยังถือว่าเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายรวมถึงในประเทศไทยเองก็เช่นกัน สำหรับในประเทศมุสลิมบางประเทศถือว่าการค้าประเวณีนั้นเป็นความผิดที่ใหญ่หลวงจึงได้มีการกำหนดโทษสำหรับผู้ค้าประเวณีไว้ด้วยการประหารชีวิต แต่ในทางตรงกันข้ามก็มีประเทศอื่น ๆ อีกจำนวนไม่น้อยที่กำหนดให้การค้าประเวณีสามารถกระทำได้โดยถูกกฎหมาย เช่น

- ประเทศออสเตรเลีย

กฎหมายของออสเตรเลียในแต่ละรัฐได้กำหนดให้เรื่องการขายบริการ ธุรกิจสถานบริการ และผู้ควบคุมดูแลการขายบริการมีความแตกต่างกันไป โดยบางรัฐนั้นถือว่าการกระทำในเรื่องดังกล่าวไม่ผิดกฎหมายเลยแม้แต่ชนิดเดียว ซึ่งได้แก่ รัฐวิกตอเรีย รัฐควีนแลนด์ และรัฐนอร์เทิร์นเทร์ริทอรี

- ประเทศออสเตรีย

สำหรับประเทศออสเตรียได้กำหนดกฎหมายไว้ว่า หากบุคคลใดประสงค์จะประกอบอาชีพขายบริการต้องมีการลงทะเบียนและต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๙ ปี รวมทั้งต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพตามระยะและที่สำคัญต้องจ่ายภาษีให้แก่รัฐด้วย

- ประเทศบังคลาเทศ

การขายบริการ ธุรกิจสถานบริการ และผู้ควบคุมดูแลการขายบริการ ในประเทศบังคลาเทศนั้นถือว่าถูกกฎหมาย แต่สำหรับบุคคลผู้ขายบริการนั้นจะจำกัดให้เฉพาะเพศหญิงเท่านั้นที่สามารถทำได้

- ประเทศเบลเยียม

กฎหมายของประเทศเบลเยียมได้กำหนดไว้ว่า การขายบริการและธุรกิจสถานบริการเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยธุรกิจสถานบริการที่เบลเยียมยังถือได้ว่ามีมาตรฐานที่ดีมากอีกด้วย

- ประเทศบราซิล

กฎหมายบราซิลอนุญาตให้การขายบริการเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย แต่สำหรับธุรกิจสถานบริการ และผู้ควบคุมดูแลการขายบริการยังเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายอยู่

- ประเทศแคนาดา

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ศาลสูงของประเทศแคนาดาได้ตัดสินล้มกฎหมายต่อต้านการค้าประเวณีโดยออกกฎหมายใหม่ให้สามารถขายบริการได้โดยถูกกฎหมาย

- ประเทศเอกวาดอร์

การขายบริการ ธุรกิจสถานบริการ และผู้ควบคุมดูแลการขายบริการในประเทศเอกวาดอร์ล้วนเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย เพราะประเทศนี้ถือว่าอาชีพการขายบริการเป็นอาชีพปกติในสังคม

- ประเทศเยอรมนี

สำหรับประเทศเยอรมนี อาชีพขายบริการ ธุรกิจสถานบริการ และผู้ควบคุมดูแลการขายบริการถือเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย โดยกฎหมายของประเทศนี้ยังได้กำหนดให้บุคคล

ผู้ขายบริการได้รับการประกันสุขภาพ รวมถึงเงินบำนาญหลังเกษียณอีกด้วย แต่ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องมีหน้าที่จ่ายภาษีให้กับรัฐ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๕๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๙ โดยให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปราบปรามการค้าประเวณีและคุ้มครองบุคคล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกล่อลวงมาเพื่อการค้าประเวณี พระราชบัญญัตินี้ยังมีการกำหนดบทลงโทษบิดา มารดา หรือผู้ปกครองซึ่งรู้หรือควรจะมีการจัดหาผู้อยู่ในปกครองที่ปล่อยปละละเลยหรือมีส่วนร่วมหรือมีส่วนได้เสียให้ผู้อยู่ในปกครองทำการค้าประเวณี และกำหนดโทษผู้กระทำการประกาศชักชวนหรือแนะนำตัวทางสื่อมวลชนในลักษณะที่เห็นว่าเป็นการเรียกร้อง การติดต่อในการค้าประเวณีกันอย่างแพร่หลาย อันเป็นการทำลายศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีของชาติด้วย

สำหรับเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้ประกาศใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติที่มีอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษจึงไม่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และโดยที่การค้าประเวณีมีสาเหตุสำคัญมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม ผู้กระทำการค้าประเวณีส่วนมากเป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญาและการศึกษา สมควรลดโทษให้แก่ผู้กระทำการค้าประเวณี และเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการให้การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต และในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการปราบปรามการค้าประเวณีและเพื่อคุ้มครองบุคคล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่อาจถูกล่อลวงหรือชักพาไปเพื่อการค้าประเวณี จึงสมควรกำหนดโทษบุคคลซึ่งกระทำความผิดในสถานการค้าประเวณี บุคคลซึ่งหารายได้จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และบิดามารดาหรือผู้ปกครองซึ่งมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจในการจัดหาผู้อยู่ในความปกครองไปเพื่อการค้าประเวณี อีกทั้งยังให้อำนาจศาลที่จะถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นเด็กเพราะเหตุที่มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อยู่ในความปกครองกระทำการค้าประเวณี อีกทั้งเนื่องจากในปัจจุบันปรากฏว่าได้มีการโฆษณาชักชวนหรือแนะนำตัวทางสื่อมวลชนในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องการติดต่อในการค้าประเวณีกันอย่างแพร่หลาย จึงได้กำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอีกด้วย

พระราชบัญญัตินี้ได้ให้คำนิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีไว้หลายคำ เช่น

“การค้าประเวณี” หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใดหรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสันทนาการหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

“**สถานการณ์ค้าประเวณี**” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย

“**สถานแรกรับ**” หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น หรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรับผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไว้เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาวิธีการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล

“**สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ**” หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้นหรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาอาชีพแก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

โดยพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี สรุปได้ดังนี้

๑. ลักษณะการกระทำที่ถือเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้การกระทำผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีดังต่อไปนี้เป็นความผิดซึ่งจะต้องได้รับโทษ โดยมีทั้งโทษปรับและโทษจำคุก เช่น

- การเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือในที่อื่นใด เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและน่าอัปอายหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน

- การเข้าไปมั่วสุมในสถานการณ์การค้าประเวณี เพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น

- การโฆษณาหรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใด ๆ ไปยังสาธารณะในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น

- กระทำซ้ำหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีในสถานการณ์การค้าประเวณี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม โดยถ้าเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีจะได้รับโทษหนักขึ้น

- เป็นธุระ จัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี แม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม และไม่ว่าการกระทำต่าง ๆ อันประกอบเป็นความผิดนั้นจะได้กระทำภายในหรือนอกราชอาณาจักรและจะได้รับโทษหนักขึ้นถ้ากระทำแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปี หรือเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี หรือเป็นการกระทำโดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใด ๆ

- บิดามารดาหรือผู้ปกครองของบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปีรู้ว่ามีการกระทำการค้าประเวณีดังกล่าวมาต่อผู้อยู่ในความปกครองของตน และมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดนั้น

- เป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการณ์การค้าประเวณีหรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการณ์การค้าประเวณี โดยจะได้รับโทษหนักขึ้นถ้าในกิจการหรือสถานการณ์การค้าประเวณีนั้นมีบุคคลซึ่งมีอายุกว่าสิบห้าปีแต่ไม่เกินสิบแปดปีหรือมีเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย

- หน่วยงานนี้ ย่อม กักขัง กระทบด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกายหรือทำร้ายร่างกายหรือขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณีและจะได้รับโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำนั้นทำให้ผู้ถูกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย โดยผู้ที่สนับสนุนการกระทำผิดนี้ก็ต้องได้รับโทษด้วย

๒. คณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพและคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัด

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ค.อ.” มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ค้าประเวณี ประสานแผนงาน โครงการ ระบบงาน และกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือแผนงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และการจัดตั้งสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของทางราชการ เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตั้งสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการวางระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ วางระเบียบเกี่ยวกับการรับตัวและดูแลผู้ถูกควบคุมตัว วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการส่งตัวบุคคลไปยังสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ดำเนินการอื่นในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า ก.ค.อ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนทั้งในด้านข้อมูล ทรัพยากร และการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีของจังหวัดส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในพื้นที่ของจังหวัด พิจารณาเสนอแนะต่อ ก.ค.อ. เพื่อแก้ไขปรับปรุง หรือวางระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีของจังหวัด รวมถึงปฏิบัติการอื่นใดตามที่ ก.ค.อ. มอบหมาย

พร้อมนี้ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพขึ้นในกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของ ก.ค.อ. ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การพัฒนาอาชีพ และการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมอาชีพและจัดหางานให้แก่ผู้ซึ่งได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ รวบรวมผลการวิเคราะห์ วิจัย ดำเนินการ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ

และเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานผลให้ ก.ค.อ. ทราบ รวมถึงปฏิบัติตามมติของ ก.ค.อ. หรือตามที่ ก.ค.อ. มอบหมายด้วย

๓. สถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

(๑) การขออนุญาตจัดตั้งสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาต ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่อนุญาต โดยคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

(๒) ในกรณีที่อธิบดีอนุญาตให้ตั้งได้ ให้อธิบดีกำหนดท้องที่ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่จัดตั้งขึ้น แต่ถ้าปรากฏว่ามูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นที่ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นดังกล่าวระงับการกระทำ ปรับปรุง แก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่แจ้งไปภายในเวลาที่กำหนด ถ้ามูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่ทันภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้ากระทำการแทนเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่อาจกระทำการแทนได้หรือแม้ว่าจะได้กระทำการแทนแล้ว แต่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันดังกล่าวก็ยังไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้เองหรือถ้าจะให้ดำเนินการต่อไปอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่อยู่ในสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้เสนออธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และในกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของทางราชการเป็นความผิดร้ายแรง อธิบดีมีอำนาจพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยมูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตและในระหว่างรอการวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ดำเนินการต่อไปได้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด เมื่อรัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับอนุมัติจากอธิบดี ดำเนินการส่งผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไปยังสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพอื่น โดยต้องได้รับความยินยอมจากสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพนั้นก่อน

๔. การรับผู้กระทำความผิดเข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดโดยการเข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับไว้บุคคลตามถนนหรือสาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใดเพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและน่าอับอายหรือเป็นที่เดือดร้อนแก่สาธารณชน (ตามมาตรา ๕) หรือกระทำความผิดโดยการเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเวณีเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น (ตามมาตรา ๖) เป็นบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปี และไม่ปรากฏว่าต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก ให้พนักงานสอบสวนในกรณีที่ได้เปรียบเทียบคดีแล้ว แจ้งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับ

การดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบ หากเป็นบุคคลอายุกว่าสิบแปดปี ถ้าบุคคลนั้นประสงค์ที่จะได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ ตามที่ได้กล่าวข้างต้น และบุคคลใดทำการโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือกระทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดไปยังสาธารณะในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการเรียกร้องหรือการติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเอง หรือผู้อื่น (ตามมาตรา ๗) เป็นบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปี เมื่อศาลได้พิจารณาถึงประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของผู้นั้นแล้วเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ แต่ควรให้ผู้กระทำความผิดได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแทนการลงโทษก็ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการรับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากเป็นบุคคลอายุกว่าสิบแปดปี ถ้าบุคคลนั้นประสงค์ที่จะได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ และศาลเห็นสมควรให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการรับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดที่อายุยังไม่เกินสิบแปดปีดังกล่าวและศาลเห็นสมควรให้ผู้กระทำความผิดได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการรับตัวผู้กระทำความผิดเพื่อดำเนินการจัดส่งตัวผู้นั้นไปเพื่อรับการดูแลในสถานแรกรับที่มีเขตรับผิดชอบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และให้ผู้กระทำความผิดอยู่ในความควบคุมของสถานแรกรับและสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ โดยให้สถานแรกรับพิจารณาจัดส่งตัวผู้กระทำความผิดไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมเพื่อให้การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพภายในระยะเวลาตามระเบียบที่ ก.ค.อ. กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่รับตัวผู้นั้นไว้ แต่ถ้าสถานแรกรับพิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นจะต้องส่งผู้นั้นไปรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะไม่ส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพก็ได้

ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพต้องอยู่รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามระเบียบที่ ก.ค.อ. กำหนดเป็นเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันที่สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพรับตัวไว้

ในระหว่างที่รับการดูแลในสถานแรกรับหรือรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ถ้าผู้ใดหลบหนีออกนอกสถานแรกรับ หรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ให้เจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพมีอำนาจหน้าที่ออกติดตามตัวผู้นั้นเพื่อส่งตัวกลับไปยังสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพได้ แล้วแต่กรณี ในการนี้สถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพจะร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยดำเนินการให้ด้วยก็ได้

๕. อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในการเข้าไปในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการในเวลากลางวันและกลางคืน เพื่อตรวจตราการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจนำผู้ถูกล่อลวงหรือถูกบังคับให้ทำการค้าประเวณีซึ่งยินยอมให้นำตัวไปปรับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพส่งพนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการหาตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการต่อไป และให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งผู้ที่ฝ่าฝืนไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวมาข้างต้น จะได้รับโทษตามกฎหมาย

โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นยังคงเป็นปัญหาที่กำลังขยายเป็นวงกว้างและนับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น นั่นอาจเป็นเพราะประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรที่มีฐานะยากจนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับในพื้นที่ชนบทบางพื้นที่การศึกษาเข้าถึงไม่ถึง ทำให้คนส่วนหนึ่งโดยเฉพาะผู้ที่มีฐานะยากจน เด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาสในการศึกษา หรือแม้แต่เด็กนักเรียน นักศึกษาที่มีค่านิยมในวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ฟุ่มเฟือยหันไปประกอบอาชีพด้วยการค้าประเวณี เนื่องจากเห็นว่าอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่ไม่ต้องมีการศึกษาและมีรายได้ดี เพื่อหาเลี้ยงชีพและเพื่อให้ตนเองมีฐานะทางสังคม และแม้ว่าประเทศไทยจะมีการประกาศใช้กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมและสามารถใช้ดำเนินคดีทั้งทางอาญาและการริบทรัพย์สินของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีได้เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าการค้าประเวณียังไม่หมดไปจากประเทศไทยแต่อย่างใด นอกจากนั้นผู้ศึกษายังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่ปัญหาดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาที่ไม่สามารถปราบปรามให้หมดไปจากประเทศไทยได้นั้นอีกสาเหตุหนึ่งมาจากผู้บังคับใช้กฎหมายยังมีแนวความคิดว่า การค้าประเวณีโดยเฉพาะกรณีที่ผู้ค้าประเวณีสมัครใจนั้นไม่ใช่ความผิดที่ก่อความเสียหายหรือเดือดร้อนให้แก่บุคคลใดโดยตรง ความผิดเหล่านี้จึงไม่มีผู้เสียหายที่คอยกระตุ้นเตือนหรือเร่งรัดให้เจ้าพนักงานดำเนินคดี หรือแม้กระทั่งในกรณีที่เจ้าพนักงานไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เลยก็จะมีบุคคลใดหรือกลุ่มใดให้ความสนใจมากนัก ส่งผลให้คดีความเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเงียบและหายไปในที่สุด จนทำให้ผู้ประกอบการค้าประเวณีทั้งตัวผู้ค้าประเวณีและผู้ประกอบการด้านสถานบริการเพื่อการค้าประเวณีเกิดความชะล่าใจและยังคงดำเนินการให้บริการการค้าประเวณีต่อไป ดังนั้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการประสงคที่จะให้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

หมดหรือลดน้อยลงไปจากประเทศไทย เราต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการร่วมมือกันป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ต้องมีการปลูกจิตสำนึกและ รมรงค์ให้ประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนให้เห็นถึงคุณค่าในตัวเอง ไม่นิยมในวัตถุสิ่งของ และรับทราบถึงผลกระทบที่จะตามมาจากการประกอบอาชีพการค้าประเวณี นอกจากนี้ภาครัฐ ควรให้ความสำคัญในเรื่องการให้การศึกษาควบคู่ไปกับการให้ความรู้ด้านคุณธรรมด้วย

สำนักกฤษฎีกา